

***A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság***

végzése

Az ügy száma:

Pfv.II.20.855/2022/2.

A tanács tagjai:

Nyíróné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Kiss Gábor előadó bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

felperes

(cím)

A felperes képviselője:

Dr. Bakosi Zoltán egyéni ügyvéd

(cím1)

Az alperesek:

alperes1 I. rendű

(cím2),

alperes2 II. rendű

(cím3),

alperes3 III. rendű

(cím4),

alperes4 IV. rendű

(cím5),

alperes5 V. rendű,

alperes6 VI. rendű

(cím6)

Az alperesek képviselője:

Kókai Judit Ügyvédi Iroda

(cím7

ügyintéző: Dr. Kókai Judit ügyvéd)

V. rendű alperes képviseletében

A per tárgya:

elbirtoklás megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: V. rendű alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.907/2021/4.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:

Tapolcai Járásbíróság 3.P.20.366/2020/27/I.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A meg nem fizetett 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A perbeli ingatlannal szomszédos ingatlant a felperes – volt házastársával közösen – 1984-ben szerezte meg. Az ingatlan használata során tapasztalták, hogy a szomszédos (zártkerti) perbeli ingatlan gondozatlan, elhanyagolt, azt senki nem műveli. 1996-ban ezt a területet kitisztították és attól fogva folyamatosan művelték.

[2] A felperes házastársa 2001. évben elhunyt, a felperes így öröklés útján a perbeli ingatlannal szomszédos ingatlan 1/1-ed részbeni tulajdonosává vált, a perbeli ingatlant továbbra is használta. Az utcafronton emelt – egységes, azon nagyobb gépek behajtására alkalmas kapuval ellátott – kerítéssel a perbeli ingatlant és a perbeli ingatlannal szomszédos ingatlant is elválasztotta az úttól.

[3] 2004-ben a perbeli ingatlan akkori tulajdonosai közül hatan ajándékozási szerződés útján a felperesnek ajándékozták a perbeli ingatlanban lévő 330/540-ed részbeni tulajdonjogukat, arra figyelemmel, hogy kismértékű rész tulajdonjogukat gyakorolni nem kívánták és azt tapasztalták, hogy a felperes megfelelően gondozza, műveli a területet.

[4] 2005. évben a felperes pert indított az ajándékozásban részt vevő tulajdonostársakon kívül a perbeli ingatlan további bejegyzett tulajdonosai ellen. A peres eljárás az alperesek szabályszerű idézésének akadályai miatt szünetelt, majd a felperes bejelentette, hogy az alperesek időközben elhunytak. Az eljárás folytatása érdekében maga kezdeményezte az illetékes közjegyzőnél póthagyatéki eljárás lefolytatását, amelynek eredményeként a perbeli ingatlan tulajdonosai az I., II., III. és IV. rendű alperesek lettek öröklés útján.

[5] A póthagyatéki eljárás során az I-IV. rendű alpereseken kívüli tulajdonostársak sem óhajtották gyakorolni tulajdonosi jogaikat, ezért tulajdonrészüket az V. rendű alperesnek ajándékozták, így az V. rendű alperes 2018. évben ajándékozás útján 960/4320-ad arányú tulajdonjogot szerzett a perbeli ingatlanban. Az ingatlanon a VI. rendű alperes vezetékgjoggal rendelkezik.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy elbirtoklás jogcímén megszerezte az I-V. rendű alperesek nevében nyilvántartott különböző mértékű tulajdoni hányadokat, továbbá kérte a tulajdonjogváltozás ingatlannyilvántartási átvezetését és a VI. rendű alperes ennek tűrésére kötelezését. Ellenkérelmet kizárólag az V. rendű alperes terjesztett elő, amely a kereset elutasítására irányult; az I-IV. és VI. rendű alperesek a keresetet nem vitatták.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felperes elbirtoklás útján megszerezte a perbeli ingatlan I. rendű alperes nevén álló 130/4320, a II. rendű alperes nevén álló 130/4320, a III. rendű alperes nevén álló 230/4320, a IV. rendű alperes nevén álló 230/4320 és a V. rendű alperes nevén álló 960/4320 tulajdoni hányadát; a VI. rendű alperest ennek tűrésére kötelezte. Arra a következtetésre jutott, hogy a felperes – az ügyben irányadó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 121. § (1) bekezdésében foglalt feltételek szerinti – sajátjakénti birtoklása megtörtént és ezt nem cáfolja az a körülmény sem, hogy az ingatlan tulajdonjogának egy részét ajándékozás jogcímén szerezte meg, mivel bár az ingatlannak elbirtoklás jogcímén ingatlannyilvántartáson kívüli tulajdonosa volt, ezzel kapcsolatban nem volt köteles peres eljárást kezdeményezni, ha békés úton peren kívüli szerződéssel az ingatlan legalább részbeni tulajdonjogát rendezni lehetett.

[8] A V. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – mint érdemben helyeset – helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[9] A jogerős ítélet ellen az V. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt.

[10] Felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen azt kérte a Kúriától, hogy helyezze hatályon kívül a jogerős ítéletet és új ítéletével a felperes keresetét utasítsa el. Másodlagosan a jogerős ítélet – az elsőfokú határozatra is kiterjedő – hatályon kívül helyezését és (elsődlegesen) az első- vagy (másodlagosan) a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását kérte.

[11] A felülvizsgálat engedélyezését a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással kérte. A joggyakorlat egységesítése érdekében való engedélyezés szükségessége [Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulata] alátámasztásául előadta: szükséges a joggyakorlat egységesítése abban: elbirtoklás során mindig vizsgálni kell, hogy az elbirtokló az ingatlan tulajdonjogának kérdését rendezte-e, megkereste-e a tulajdonostársakat és ezt követően az elbirtokló okkal vélhette-e az ingatlant sajátjának, illetve okkal tekinthette-e birtoklását véglegesnek. Előadta, hogy ezen körülményeket sem az első- sem a másodfokú bíróság nem vizsgálta. Hivatkozott a BH 1979.2. számú eseti döntésre.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A Kúria előjáróban utal rá, hogy a Pp. 383. § (2) bekezdésén alapuló helybenhagyó ítélet akkor is megfelel a 408. § (2) bekezdés szerinti döntés kritériumainak, ha a másodfokú bíróság az ítélet indokolásában értékeli a fél másodfokú eljárásban megtett perbeli cselekményeit, illetőleg, ha az elsőfokú bíróság általa is helyesnek tartott és a döntését megalapozó érveit további érvekkel kiegészíti, vagy a fellebbezés további hivatkozásaival kapcsolatban kifejti az álláspontját, ha egyébként a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet azonos jogszabályi rendelkezésre és a döntés indokait illetően azonos jogi indokolással hagyja helyben [Kúria Pfv.I.20.624/2020/2., megjelent: BH 2021.10., Kúria Pfv.VII.21.048/2020., megjelent: BH 2021.264., továbbá Pfv.II.21.495/2021/2. szám, valamint a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény 11. pontja].

[13] Indokolása szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság levont jogi következtetését és az érdemi döntését is helytállónak találta, további indokokat kizárólag a V. rendű alperes fellebbezésére tekintettel fogalmazott meg, így a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet – a jogvita eldöntése szempontjából releváns körben – a Pp. 383. § (2) bekezdésére hivatkozással azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben.

[14] A Kúria rámutat, hogy az adott ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának a törvényi feltételei fennálltak.

[15] A felperes által hivatkozott Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt.

[16] A Pp. 410. § (2) bekezdése c) pontja rendelkezik arról, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemnek – attól függően, hogy a fél az engedélyezést melyik, a 409. §-ben meghatározott okra hivatkozva kérte – milyen kötelező tartalmi elemeket kell magában foglalnia. A 410. § (2) bekezdés ca) alpontja alapján a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben meg kell jelölni az engedélyezést megalapozó okokat, amelyek a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében indokolják a felülvizsgálat befogadásának engedélyezését.

[17] A felülvizsgálat engedélyezése eltérő feltételek alapján lehetséges a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első (a joggyakorlat egységesítése), illetve második (a joggyakorlat továbbfejlesztése) fordulata alapján; az engedélyezés iránti kérelem ezért az adott törvényhely két fordulata alapján önálló, eltérő indokolást kíván (Pfv.II.20.317/2022/2., Pfv.II.20.462/2022/3.). A V. rendű alperes a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata (a joggyakorlat egységesítése) alapján kérte a felülvizsgálat engedélyezését; indokait is ehhez kapcsolódóan adta elő.

[18] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a Bírósági Határozatok

Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni azzal, hogy első fokon jogerőre emelkedett határozatra nem hivatkozhat (Pfv.IV.20.723/2022/2., Pfv.I.20.307/2021/2., Pfv.I.20.470/2019/6. valamint a PK vélemény 1. pontja és az ahhoz fűzött indokolás).

[19] A felülvizsgálat a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első (a joggyakorlat egységesítése) fordulata okán nem volt engedélyezhető. A felperes joggyakorlat egységesítése érdekében való engedélyezés szükségességéhez kapcsolódóan ugyan előadott érveket, valamint vizsgálandó jogkérdést is felvetett (tartalma szerint: a bíróságnak milyen feltételeket kell vizsgálnia az elbirtoklás megállapítása iránti kereset során), azonban az adott jogkérdésben a Kúria közzétett eseti határozataiban már több alkalommal állást foglalt (többek között: Pfv.I.21.841/2018/5. megjelent: BH 2020.69., Pfv.I.20.302/2019/6., Pfv.I.20.013/2020/14., Pfv.I.20.999/2018/8. megjelent: BH 2019.243., Pfv.I.21.474/2011/10. megjelent: BH 2013.119., Pfv.I.20.823/2020/5.). Ezen felül a V. rendű alperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében nem adta elő, hogy az általa felvetett jogkérdésben a bírói gyakorlatot miért tartja bizonytalannak, vagy széttartónak és nem hivatkozott a BHGY-ben közzétett, a Kúria által hozott, vagy másodfokon jogerőre emelkedett döntésre. Mindebből következően megállapítható, hogy a felülvizsgálat joggyakorlat egységének biztosítása érdekében történő engedélyezésének feltételei nem álltak fenn.

[20] Fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

[21] A V. rendű alperes teljes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illeték [1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (2a) bekezdés a) pont] a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

[22] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. szeptember 28.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Kiss Gábor s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró